

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 4Cpr/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414204586
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2016:5414204586.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci žalobkyne: Q.. W. I., K.. XX.XX.XXXX, O. Ž., I. XXXX/X, zastúpenej Mgr. Dr. Antonom Kušnírom, advokátom so sídlom v Žiline, Jána Reka 13, proti žalovaným: 1/ Okresný súd Žilina, sídlom v Žiline, Moyzesova 20, IČO: 00165859, 2/ Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, Župné nám. 13, IČO: 00166073, v spore o doplatenie platu sudcu a paušálnej náhrady s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobkyni 5,25 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 1.980,70 eura za obdobie od 16.05.2014 do 10.07.2014 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobu voči žalovanému 1/ zamieta.

III. Žalobu voči žalovanému 2/ zamieta.

IV. Žalobkyňa má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60 %.

V. Žalovanému 2/ sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou datovanou k 07.02.2014, podanou na Okresný súd Žilina 11.02.2014, následne doručenou tunajšiemu súdu dňa 14.10.2014, ktorému bola postúpená z dôvodu tzv. nutnej delegácie v zmysle uznesenia Krajského súdu v Žiline z 02.10.2014 č. k. 9NcC/68/2014-24, žalobkyňa žiadala, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť jej sumu 1.980,70 eura ako rozdiel medzi platom, ktorý jej mal byť vyplácaný za obdobie od 01.01.2011 do 25.07.2011 a platom, ktorý jej za toto obdobie bol vyplácaný, s ročným úrokom z omeškania vo výške 9 % od 16.08.2011 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania.

2. Odôvodnila ju tým, že od 29.06.2010 je sudkyňou, pridelenou na výkon funkcie na Okresný súd Žilina. Za podmienok, ktoré sú upravené v 7. hlave zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien (ďalej len „ZoS“) v § 65 a nasl. patrí sudcovi za podmienok, ustanovených týmto zákonom a) základný plat, b) príplatok, c) plat za výkon funkcie sudcu nadčas, d) ďalší plat, e) vyrovnanie platu. Podľa § 52 ZoS patrí sudcovi mesačná paušálna náhrada nákladov, spojených s výkonom funkcie vo výške 1/12-iny z 50 % základného platu sudcu. Platovým dekrétom č. 1SprO/673/10 z 29.06.2010, podpísaným predsedom žalovaného 1/, jej bol priznaný od 29.06.2010 základný plat vo výške 2.122,30 eura a mesačná paušálna náhrada vo výške 88,50 eura. Oznámením č. 1SprO/56/11 z 18.01.2011, podpísaným predsedom žalovaného 1/, bol jej od 01.01.2011 určený základný plat vo výške 1.894,30 eura a mesačná paušálna náhrada 79,- eur, odkazujúcim na § 2 ods. 1 a § 29g ods. 1 zákona Národnej rady SR č. 500/2010 Z. z. z 02.12.2010, ktorým sa dopĺňa zákon

NS SR č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov SR (ďalej len „ZoPP“). V porovnaní s platom z predchádzajúceho obdobia bol jej týmto platovým dekrétom znížený plat o sumu 228,- eur a mesačná paušálna náhrada nákladov znížená o 9,50 eura. Oznámením 1SprO/245/11 z 24.03.2011, podpísaným predsedom žalovaného 1/, jej bol od 01.03.2011 určený základný plat 1.994,- eur a paušálna náhrada 83,10 eura. Oznámením 1SprO 314/11 z 12.04.2011, podpísaným predsedom žalovaného 1/, jej bol od 01.01.2011 určený základný plat vo výške 1.956,20 eura a paušálna náhrada 81,60 eura (tzv. valorizácia platu). Oznámením č. 1SprO/327/11 zo 14.04.2011, podpísaným predsedom žalovaného 1/, jej bol od 01.03.2011 určený základný plat vo výške 2.059,10 eura a paušálna náhrada 85,80 eura (tzv. valorizácia platu). Oznámením č. 1SprO/684/11 zo 17.08.2011, podpísaným predsedom žalovaného 1/, jej patrí od 26.07.2011 základný plat vo výške 2.307,- eur a mesačná paušálna náhrada nákladov vo výške 96,20 eura, pričom uvedené oznámenie odkazuje na uznesenie Ústavného súdu SR (ďalej len „ÚS SR“) č. k. PL. ÚS 99/2011 z 22.06.2011 zverejnené v Zbierke zákonov SR dňa 26.07.2011. Podľa jej názoru po vykonaní príslušných zrážok mal jej byť vyplácaný plat v druhom platovom stupni, t. j. 95 % zo sumy 2.307,- eur od 01.01.2011 do 28.02.2011, t. j. 2.191,65 eura a paušálna náhrada 91,40 eura a od 01.03.2011 jej mal byť vyplácaný plat vo výške 2.307,- eur a mesačná paušálna náhrada nákladov vo výške 96,20 eura. Rozdiel, ktorý jej mal byť teda vyplácaný a ktorý jej v skutočnosti bol vyplácaný predstavuje od 01.01.2011 do 28.02.2011 sumu 235,45 eura mesačne a rozdiel v paušálnej náhrade 9,80 eura mesačne. Rozdiel od 01.03.2011 predstavuje sumu 247,90 eura mesačne a rozdiel v paušálnej náhrade 10,40 eura mesačne. Poukázala aj na ust. § 2 ods. 1 veta prvá ZoPP, uznesenie ÚS SR (zverejnené v Zbierke zákonov pod) č. 236/2011 Z. z. a nález PL.ÚS 99/2011 z 11.12.2013.

3. Pred začatím konania vo veci samej podaním z 27.06.2014 zobrala žalobkyňa žalobu v časti istiny vo výške 1.980,70 eura a v časti úrokov z omeškania z tejto sumy vo výške 9 % od 11.07.2014 späť a žiadala v tejto časti konanie zastaviť s odôvodnením, že podľa informácie žalovaného 1/ jej bude vyplatená vymáhaná istina dňa 11.07.2014.

4. Na základe tohto prejavu žalobkyne, tunajší súd podľa ust. § 96 ods. 1 a 3 v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) uznesením z 15.10.2014 č. k. 4Cpr/1/2014-39, právoplatným 28.11.2014, v danej časti konanie zastavil. Po danom rozhodnutí predmetom ďalšieho konania potom zostala už len zvyšná časť uplatneného nároku, t. j. uplatnený 9 %-ný ročný úrok z omeškania zo sumy 1.980,70 eura za obdobie od 16.08.2011 do 10.07.2014, ako aj rozhodnutie o trovách tohto konania.

5. O uvedenom nároku rozhodol meritórne prvýkrát tunajší súd rozsudkom z 03.03.2015 č. k. 4Cpr/1/2014-82 tak, že konanie v časti o zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 1.980,70 eura vo výške 9 % od 16.08.2011 do 10.07.2014 zamietol, a žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

6. Na základe odvolania žalobkyne proti uvedenému rozsudku Krajský súd v Žiline uznesením z 25.02.2016 č. k. 7CoPr/4/2015-129 odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V jeho odôvodnení konštatoval, že žalobkyňa si v pôvodnej žalobe svoj nárok uplatnila ako mzdový nárok. Až v odvolaní pristúpila k jeho právnomu zdôvodneniu ako uplatnenia titulom náhrady škody spôsobenej porušením legislatívnych povinností štátu, sama (správne) konštatujúc, že aktuálna právna úprava vylučuje takúto zodpovednosť zákonodarcu. Možné riešenie (v prípade, ak by sa s ním stotožnil konajúci sudca) ponúka vo svojom vyjadrení žalovaný 1/, a to vyvolanie konania o súlade takejto (reštriktívnej) právnej úpravy s úpravou základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím, obsiahnutou v Ústave SR. Bez ohľadu na uvedené platí, že právne posúdenie uplatneného nároku je v konečnom dôsledku vecou konajúceho súdu/sudcu. Za opodstatnenú v tejto spojitosti označil odvoláciu námietku o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, nedávajúceho špecifickú (presvedčivú a dostatočnú) odpoveď na tie právne otázky posudzovanej veci, ktoré sú z hľadiska jej predmetu relevantné (pozri napr. Georiadis c. Grécko). Už len na základe obrany žalovaných v konaní totiž vyvstala potreba náležitého posúdenia retroaktívnych účinkov nálezov ústavného súdu z pohľadu ustálenia okamihu vzniku omeškania. Odvolací súd v danej spojitosti poukázal napr. na nález ÚS SR č. k. I.ÚS 51/06-26 z 08.06.2006, zaoberajúci sa jednotlivými variáciami hmotnoprávných účinkov nálezov Ústavného súdu SR vydaných v konaniach o súlade právnych predpisov. Okrem toho, minimálne v rozsahu, v ktorom okresný súd zamietol nárok na úrok z omeškania za obdobie po najbližšom období splatnosti mzdových nárokov žalobkyne, sa stotožnil s tvrdením odvolateľa o nesprávnosti takéhoto (zamietavého) záveru z dôvodu nesporného (medzi

účastníkmi konania) charakteru skutočnosti/momentu, kedy došlo k doplateniu žalovaných nárokov. Ak teda podľa (náležitého) záveru prvostupňového súdu mali byť doplatené žalobkyňi nároky najneskôr v bezprostredne nadväzujúcom výplatnom termíne (po zverejnení nálezu ÚS SR), je neopodstatnená nadväzujúca úvaha súdu I. stupňa, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k okolnosti, kedy jej bol doplatok uhradený. Uložil tunajšiemu súdu opätovne posúdiť uplatnený nárok v zmysle prezentovaných záverov odvolacieho súdu a vysloviť preskúmateľný záver vo vzťahu k vymedzeným sporným právnym otázkam. Súčasne sa náležite - t. j. formulovaním úvahy, nie len odkazom na ustanovenie - vysporiadať sa aj s námietkami žalovaných (osobitne u každého z nich) o nedostatku (ich) pasívnej legitímácie. Napokon v súvislosti s úpravou trov konania je potrebné zaoberať sa aj posúdením/hodnotením otázky (prípadného) procesného úspechu žalobkyne z dôvodu späťvzatia žaloby (v zásadnej časti) vyvolaného postupom žalovaných.

7. O.s.p., za účinnosti ktorého začalo toto konanie, bol zrušený zákonom NR SR č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinným od 01.07.2016 - ďalej len „CSP“ (§ 473 CSP), podľa ktorého tunajší súd s poukazom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 1 CSP v ďalšom priebehu konania postupoval.

8. Žalobkyňa prostredníctvom svojho zástupcu po rozhodnutí súdu druhej inštancie v písomných podaniach z 03.10.2016 a 08.11.2016 zotrávajúc na všetkých svojich doterajších stanoviskách poukázala predovšetkým na to, že v ďalšom konaní bude na prvostupňovom súde, aby náležite posúdil a odôvodnil retroaktívne účinky nálezu ÚS SR z pohľadu ustálenia okamihu vzniku omeškania, k čomu odvolací súd upriamil pozornosť na nález I. ÚS 51/06-26 z 08.06.2006 analyzujúci hmotnoprávne účinky nálezov ÚS SR v konaniach o súlade právnych predpisov so zaujatím zásadného právneho názoru, že hmotnoprávne účinky takéhoto nálezu pôsobia ex tunc, čo označila za zásadné pre posúdenie žalovaného nároku dajúc v tejto súvislosti jednoznačnú prednosť princípu ústavnosti za súčasného spolupôsobenia určitých bŕzd daných princípom právnej istoty. Daný nález je v súlade s právnym názorom ÚS ČR sp. zn. PL. ÚS ČR 38/06 zo 06.02.2007, na ktorý poukázali v odvolaní voči prvostupňovému rozsudku. Nárok žalobkyne na vyplatenie úroku z omeškania pre nevyplatenie mzdového nároku nesahuje v celom rozsahu škodu, ktorá konaním žalovaných vznikla prijatím protiústavnej právnej normy napriek námietkam odbornej verejnosti a preto žalovaný 2/ ako predstaviteľ štátu je v celom rozsahu zodpovedný za takto spôsobenú škodu opierajúc to o žalobkyňou v odvolaní prezentovaný názor, že materiálny právny štát je spojený aj s konceptom existujúcej legislatívnej zodpovednosti štátu vedúcej zákonodarcu k ústavnej povinnosti prijímať také zákony, ktoré nenapĺňajú obsah a zmysel ústavy, ktorá v prípade zlyhania štátu pri plnení jeho legislatívnej povinnosti za určitých okolností môže vyústiť až do vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej porušením legislatívnej povinnosti štátu. Z uvedených záverov je dôvodné ustáliť, že žalobkyňa má právo domáhať sa od oboch žalovaných spoločne a nerozdielne úroku z omeškania od momentu, kedy došlo k porušeniu jej práv a povinností verejnou mocou a nie až momentom, kedy bol zverejnený nález ÚS SR tak ako to tvrdia žalovaní.

9. Žalovaný 1/ v písomných vyjadreniach zo 04.10.2016 a 27.10.2016 žiadal voči nemu žalobu zamietnuť namietajúc nedostatok svojej pasívnej legitímácie spočívajúcej v nemožnosti predsedu súdu či správy súdov čo i len prejudiciálne rozhodnúť o tom, že § 2 ods. 1 v časti „znižený podľa ods. 2, § 2 ods. 2, § 29a ods. 1 vo vzťahu k sudcom a § 29g ods. 4, 8 a 9 ZoPP v znení zákona č. 500/2010 Z. z. by bol v rozpore s ústavou či základnými právami sudcu s tým, že predseda súdu, ale ani iné osoby správy súdu nemohli nerešpektovať účinný zákon a rozhodnúť, že z podozrenia na protiústavnosť právnej normy bude sudcovi vyplácaný plat v inej výške. Žalovaný sa s doplatením platu nemohol dostať do omeškania, pretože plat doplatil z prostriedkov na to pridelených MS SR osobný úrad sudcu. Omeškanie nemohlo nastať skôr, ako nadobudol účinnosti nález ÚS SR zverejnený v čiastke 97/2014 účinný od 18.04.2014. Ohľadne hmotnoprávných účinkov nálezu ÚS SR vydaných v konaní o súlade právnych predpisov vo vzťahu k nárokom uplatňovaným v prebiehajúcich občianskych súdnych konaniach poukázal na uznesenie ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 1/2006 z 11.10.2006 a nález I.ÚS 51/2006 z 08.06.2006, z ktorých vyplýva, že ak tieto sa prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezu, tak potom a fortiori musí tomu tak byť aj vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezu o nesúlade. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanía ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty. Vyjadrenia žalovaného 2/, ktorými sa snaží zbaviť svojej zodpovednosti nielen ako subjektu, ku ktorému sú sudcovia SR v právnom vzťahu, ale aj ako pripravovateľa a jedného z predkladateľov a gestorov zákona označil za účelové, mäťúce a dokonca zbabelé. Prejudiciálne je potrebné rozhodnúť, či sa dostal povinný subjekt do omeškania s doplatením

rozdielu platu, keď rozdiel bol žalobkyni doplatený ešte predtým ako zákon č. 500/2010 Z. z. stratil v dotknutých ustanoveniach účinnosť, teda či bolo možné zo strany povinného subjektu realizovať úhradu v čase, kým nebola uznesením ÚS SR pozastavená účinnosť daných ustanovení a s ohľadom na rozdielne povinnosti a postavenie žalovaných rozhodnúť, kto zo žalovaných 1/ a 2/ je zodpovedný za plat vyplácaný sudcovi, ako aj jeho výšku.

10. Na pojednávaní 14.11.2016, na ktorom súd vo veci konal a aj rozhodol bez prítomnosti volaného zástupcu žalobkyne a žalovaného 1/, ktorí svoju neúčasť ospravedlnili (včítane neúčasti žalobkyne) s vyjadrením súhlasu s konaním v ich neprítomnosti, žalovaný 2/ prostredníctvom povereného pracovníka žiadal žalobu zamietnuť. Pokiaľ ide o trovy konania, poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne v obdobnej veci, kde bol tiež žalobcom sudca, sp. zn. 19Copr/6/2014, kde uvedený súd konštatoval neefektívne využitie prístupu žalobcu k spravodlivosti a teda k neúčelnému uplatneniu práva a tiež aj na viaceré rozhodnutia súdov, pokiaľ ide o hmotnoprávnu stránku, v ktorých si tiež sudcovia uplatnili nárok na doplatenie funkčného platu za rovnaké obdobie ako žalobkyňa, kedy súdy žalobu zamietli (vec tunajšieho súdu sp. zn. 5Cpr/2/2015, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 16C/19/2011, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Copr/3/2016 a sp. zn. 5Copr/4/2016. Pokiaľ ide o hmotnoprávne účinky nálezu ÚS SR, žalovaný 2/ nespochybňoval, že nález hmotnoprávne pôsobí ex tunc, čo sa v danom prípade prejavilo tým, že žalobkyni bol doplatený funkčný plat za uplatnené obdobie po zverejnení Nálezu ÚS SR o nesúlade dotknutých ustanovení ZoS po jeho novele s Ústavou SR. To sa však nemôže týkať úrokov z omeškania. Poukázal tiež na to, že po zverejnení nálezu ÚS SR od 18.04.2014 plynula zákonodarcovi lehota na danie súladu protiústavných ustanovení zákona do súladu s Ústavou SR a v tejto lehote došlo v danom prípade k doplateniu funkčného platu žalobkyne. Táto istá lehota by mala plynúť aj pre žalovaného 2/. V súvislosti s obsahom odvolania žalobkyne voči prvému rozsudku tunajšieho súdu, ktoré prvoinštančný súd považoval v zmysle názoru prezentovanému pri jeho postupe podľa § 181 ods. 2 CSP súčasne aj ako návrh na zmenu žaloby, uviedol, že žiada túto nepripustiť a pre prípad, ak by súd navrhovanú zmenu žaloby pripustil, namieta postavenie Ministerstva spravodlivosti SR ako orgánu konajúceho v mene Slovenskej republiky, keďže v takomto prípade by za žalovaného 2/ mal konať iný subjekt. Vyslovil názor, že ak žalobkyňa chcela kvalifikovať žalobou uplatnené nároky ako škodu, mala tak urobiť už skôr.

11. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobkyni bol žalovaným 1/ ako osobným úradom žalobkyne ako sudkyne pridelenej na výkon funkcie práve na Okresný súd Žilina, doplatený plat a paušálna náhrada za žalované obdobie (od 01.01.2011 do 25.07.2011) dňa 11.07.2014, pričom výška tohto doplatku predstavovala celkovo sumu 1.980,80 eura, čo je o 10 centov viac než predstavovala žalovaná istina (listiny č. I. 175, 176).

12. K doplateniu platových náležitostí žalobkyne došlo po necelých troch mesiacoch odo dňa, kedy bol nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 99/2011 z 11.12.2013, v ktorom bola konštatovaná protiústavnosť niektorých ustanovení ZoPP (v znení jeho novely vykonanej zákonom NR SR č. 500/2010 Z. z. účinným od 01.01.2011), konkrétne ustanovení § 2 ods. 1 v časti "znížený podľa ods. 2", § 2 ods. 2 a § 29g ods. 1 vo vzťahu k sudcom a § 29g ods. 4, 8 a 9 s čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, keď účinnosť uvedených ustanovení ZoPP bola už predtým dočasne pozastavená uznesením č. k. PL. ÚS 99/2011-27 z 22.06.2011 uverejneným v Zbierke zákonov SR pod č. 236/2011 Z. z., zverejnený v Zbierke zákonov SR pod č. 97/2014 Z. z., čo sa stalo dňa 18.04.2014. Nakoľko dňom vyhlásenia uvedeného nálezu v Zbierke zákonov SR stratili uvedené ustanovenia účinnosť a uplynutím šiestich mesiacov od vyhlásenia nálezu v Zbierke zákonov SR aj platnosť, doplatenie sa uskutočnilo v období medzi stratou účinnosti zmienených ustanovení ZoPP a stratou ich platnosti.

13. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu druhej inštancie vyplýva vo väzbe k zostávajúcemu predmetu tohto konania vyslovený právny názor ohľadne uplatnených úrokov z omeškania, že minimálne pokiaľ ide o úroky za obdobie po najbližšom období splatnosti mzdových nárokov žalobkyne, sa možno stotožniť s tvrdením odvolateľa o nesprávnosti zamietavého záveru z dôvodu nesporného (medzi účastníkmi) charakteru skutočnosti/momentu, kedy došlo k doplateniu žalovaných nárokov. Ak podľa náležitého záveru prvostupňového súdu mali byť nároky žalobkyne doplatené najneskôr v bezprostredne nadväzujúcom výplatnom termíne (po zverejnení nálezu ÚS SR), je neopodstatnená nadväzujúca úvaha súdu I. stupňa, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno vo vzťahu k okolnosti, kedy jej bol doplatok uhradený.

14. Týmto právnym záverom bol tunajší súd s poukazom na § 391 ods. 2 CSP viazaný a teda, ak si žalobkyňa uplatňovala voči obom žalovaným úroky z omeškania (aj) za obdobie od 16.05.2014 (odo dňa nasledujúceho po uplynutí najbližšieho výplatného termínu po zverejnení nálezu ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 99/2011 v Zbierke zákonov SR, vyplývajúceho z § 87 ods. 1 ZoS do 10.07.2014, dokedy žalobkyňa požadovala priznať tieto úroky z vyplatenej žalovanej istiny v čiastočnom späťvzati žaloby) bol subjekt zodpovedný za uspokojenie daného nároku v omeškaní. Daný záver o čase vzniku omeškania má vplyv nielen na otázku dôvodnosti žalobou uplatneného nároku čo do úroku z omeškania, ale aj pre rozhodnutie o trovách celého tohto konania, pretože k zaplateniu žalovanej istiny ako prevažnej časti žalobou uplatneného nároku došlo až po tom ako sa stal splatným žalovaný nárok žalobkyne na doplatenie platu a náhrad.

15. Podanou žalobou si žalobkyňa uplatnila nárok voči žalovaným na zaplatenie sumy 1.980,70 eura s 9 %-ným ročným úrokom z omeškania od 16.08.2011 titulom doplatenia platu sudcu a paušálnej náhrady vo výške rozdielu medzi platom, ktorý jej mal byť vyplácaný a ktorý jej bol vyplácaný za dotknuté obdobie od 01.01.2011 do 25.07.2011. Žalovanú istinu si teda uplatnila ako mzdový nárok a uplatnený úrok z omeškania ako príslušenstvo prináležiace z takéhoto mzdového nároku pre prípad jeho neuspokojenia v lehote splatnosti.

16. Naproti tomu v odvolaní žalobkyne proti rozsudku tunajšieho súdu z 03.03.2015 č. k. 4Cpr/1/2014-82 podaním z 23.03.2015, doručeným súdu 26.03.2015, žalobkyňa zdôvodnila uplatnený nárok (ktorým v tom čase už bol len uplatnený úrok z omeškania z pôvodnej žalovanej istiny, ohľadne ktorej bolo konanie zastavené pre späťvzatie žaloby v dôsledku jej úhrady žalovaným 1/) ako nárok na náhradu škody spôsobenej porušením legislatívnych povinností štátu. Uvedené napokon konštatuje vo svojom zrušujúcom uznesení z 25.02.2016 č. k. 7CoPr/4/2015-129 aj súd druhej inštancie. Žalobkyňa k tomu v odvolaní uviedla, že materiálny právny štát je spojený s konceptom legislatívnej zodpovednosti štátu, z čoho vyplýva, že štát sa musí správať ako racionálny zákonodarca, ktorý je pri prijímaní právneho predpisu opatrný a prezieravý. Z teórie pozitívneho záväzku štátu vyplýva povinnosť prijímať také zákony, ktoré naplňajú obsah a zmysel Ústavy SR. Zlyhanie štátu pri plnení jeho legislatívnej povinnosti by síce malo zakladať legislatívnu zodpovednosť, ale výslovná úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú parlamentom však neexistuje. Pokiaľ sa nemôže domáhať práva na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú v prípade verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, to neznamená, že sa jej nemôže domáhať inou formou - civilnou žalobou ako to učinila, na základe základných právnych princípov a ustanovení Ústavy SR. Pripustenie možnosti vzniku škody, ale nepripustenie možnosti domáhať sa náhrady by totiž bolo v rozpore s princípmi materiálneho právneho štátu. Žalobkyňa teda uzavrela, že za určitých okolností môže legislatívna zodpovednosť vyústiť do vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej porušením legislatívnej povinnosti štátu, pričom prvým predpokladom je existencia ústavne aprobovaným spôsobom vysloveného porušenia legislatívnych povinností parlamentu, k čomu došlo nálezom ÚS SR z 11.12.2013 sp. zn. PL.ÚS 99/2011. Konštatovala, že zodpovednosť žalovaných za vzniknutú škodu je objektívna, nakoľko cez výkon ich právomoci došlo k jej poškodeniu. Škoda jej nevznikla až 18.04.2014, keď bolo rozhodnutie ÚS SR uverejnené v Zbierke zákonov, ale dňom, kedy jej nebol vyplatený plat vo výške, ktorý jej patril, keby nebol prijatý a nestal sa účinný zákon neskôr vyhlásený za protiústavný.

17. Hoci úroky z omeškania predstavujú zákonom stanovený druh sankcie spojenej so zaplatením peňažného záväzku až po lehote jeho splatnosti, sú súčasne aj paušalizovanou náhradou škody vzniknutej veriteľovi v dôsledku omeškania dlžníka, pričom veriteľ má možnosť domáhať sa popri úrokoch z omeškania aj náhrady prípadnej škody, ktorá by mu vznikla v súvislosti s omeškaním za predpokladu, že táto už nie je krytá úrokmi z omeškania (škody presahujúcej výšku úrokov z omeškania). Žalobkyňou v žalobe vymedzené úroky z omeškania boli vymedzené (len) ako úroky prináležiace z omeškania mzdového nároku, resp. nároku na doplatenie platu a paušálnych náhrad bez toho, aby táto čo i len tvrdila, že by tieto úroky mali predstavovať škodu, ktorá jej mala vzniknúť zlyhaním štátu pri jeho legislatívnej zodpovednosti s tým, že takúto škodu si fakticky uplatňuje „len“ v paušálnej výške zodpovedajúcej zákonnej výške úrokov z omeškania a žiada jej náhradu týmto spôsobom, lebo hoci štát by mal niesť zodpovednosť za jej vznik, existujúca zákonná úprava zodpovednosti štátu spôsobenú v prípade verejnej moci zákonom č. 514/2003 Z. z. to neumožňuje. Také niečo začala prvýkrát tvrdiť až v podanom odvolaní uvádzajúc aj skutkové tvrdenia, pre ktoré by mala byť daná zodpovednosť štátu a v rámci neho jeho zákonodarného orgánu za jej vznik ako dôsledku vzniknutého neústavného stavu.

Súd aj vo väzbe na § 124 ods. 1 CSP a § 140 ods. 2 CSP vyhodnotil takéto významné rozšírenie skutkových tvrdení a ich právnu kvalifikáciu obsiahnutú v podaní žalobkyne z 23.03.2015, doručenom súdu 26.03.2015, t. j. danú časť podania žalobkyne označeného ako odvolanie, súčasne aj ako návrh na zmenu žaloby, o ktorej rozhodol na pojednávaní dňa 14.11.2016 tak, že túto zmenu (pokiaľ si žalobkyňa voči žalovaným uplatnila zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.980,70 eura za obdobie od 16.08.2011 do 10.07.2014 aj ako vzniknutej škody) nepripustil a pokračoval v konaní o danej (nerozhodnutej) časti žaloby v jej pôvodnom znení (skutkovom zdôvodnení). Súd pri svojom negatívnom rozhodnutí o zmene žaloby zohľadnil predovšetkým čas a štádium konania, v ktorom k nej došlo vo väzbe aj na negatívne stanovisko žalovaného 2/ k navrhutej zmene žaloby, vo vzťahu ku ktorému by takáto zmena mohla mať z okruhu označených žalovaných účinky, včítane jeho námietky, že v takom prípade - pripustení zmeny žaloby by mal konať za žalovanú 2/ iný orgán než označené Ministerstvo spravodlivosti SR a napokon aj možné ďalšie predlžovanie tohto konania, ak by mal súd postupovať tak ako to navrhoval žalovaný 1/ a čo aj súd druhej inštancie v existujúcej legislatívnej situácii právnej úpravy zodpovednosti štátu za vzniknutú škodu vylučujúcej zodpovednosť zákonodarcu načrtol ako možné riešenie (vyvolanie konania o súlade takejto reštriktívnej právnej úpravy s ústavnou úpravou základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom). Naďalej teda posudzoval uplatnený úrok z omeškania (len) ako nárok na takéto príslušenstvo prináležiace pre prípad oneskorenej úhrady splatnej pohľadávky titulom nároku na doplatenie funkčného platu žalobkyne a paušálnych náhrad.

18. Pokiaľ ide o otázku pasívnej vecnej legitímácie, tunajší súd zastáva názor, že táto je daná len vo vzťahu k žalovanému 1/, na ktorom žalobkyňa vykonáva funkciu sudkyne a ktorý je štátnou rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva spravodlivosti SR, spravujúcou majetok štátu, ktorý ohľadne žalovaných platových náležitostí žalobkyne (doplatkov funkčného platu žalobkyne, ďalšieho platu a paušálnych náhrad) vzniknutých za obdobie mesiacov január až júl 2011 konal tak, že po začatí tohto konania po tom ako ÚS SR nálezom č. 99/2011 z 11.12.2013 zverejneným 18.04.2014 v Zbierke zákonov pod č. 97/2014 Z. z. konštatoval nesúlad niektorých ustanovení ZoPP s Ústavou SR, dňa 11.07.2014 uhradil žalobkyni žalovanú istinu zahŕňajúcu tieto nároky. Práve tento žalovaný prostredníctvom predsedu súdu rozhoduje o platových náležitostiach žalobkyne s poukazom na § 90 ods. 2 ZoS. Podľa § 90 ods. 1 veta prvá ZoS osobný úrad sudcu je povinný vydať sudcovi doklad obsahujúci údaje o jednotlivých zložkách platu a vykonaných zrážkach, čo aj žalovaný 1/ vo vzťahu k žalobkyni realizoval v období, ktorého sa týkala žalovaná istina, v žalobe uvádzanými oznámeniami o výške a zložení jej funkčného platu, podpísanými predsedom žalovaného 1/. Podľa § 25 ods. 4 ZoS je práve žalovaný 1/ osobným úradom žalobkyne, keďže ide o súd, na ktorý bola žalobkyňa pridelená a na ktorom stále vykonáva funkciu sudkyne. Platiteľom funkčného platu a paušálnych náhrad žalobkyne je teda žalovaný 1/.

19. Vo vzťahu k žalovanému 1/ potom súd žalobe čo do uplatnených úrokov z omeškania vyhovel, ale len sčasti, keď žalobkyni priznal tieto úroky vychádzajúc z právneho názoru súdu druhej inštancie uvedenom v bodoch 6. a 13. za obdobie od 16.05.2014 do 10.07.2014 vrátane, a to s ohľadom na čas vzniku omeškania žalovaného 1/ vo výške 5,25 % ročne, vychádzajúc z primeraného použitia (na takýto osobitný vzťah žalobkyne v súvislosti s oneskoreným uspokojením jej nárokov na doplatenie platu a náhrad) ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase vzniku omeškania žalovaného 1/. Súd tak rozhodol práve v dôsledku viazanosti zmieneným právnym názorom, hoci v inom, doposiaľ neprávoplatnom rozhodnutí tunajšieho súdu (vec sp. zn. 5Cpr/2/2015-138 z 18.11.2015) a tiež aj v už právoplatných rozhodnutiach súdov v obdobných veciach týkajúcich sa nárokov iných sudcov na doplatenie funkčných plátov a náhrad v súvislosti s ich protiústavným znížením za dotknuté obdobie, na ktoré poukázala aj žalovaná na pojednávaní 14.11.2016 (bod 10.) a obdobne napr. aj v rozsudku Krajského súdu v Nitre z 15.06.2015 sp. zn. 25CoPr/8/2015 bola konštatovaná neexistencia omeškania s doplatením platu a náhrad, ak tieto boli vyplatené príslušným súdom, na ktorom sudca vykonáva funkciu sudcu v šesťmesačnej lehote po uverejnení nálezu ÚS SR o nesúlade dotknutých ustanovení ZoPP s Ústavou SR, čiže v medziobdobí od straty účinnosti daných ustanovení do straty ich právoplatnosti.

20. Vo zvyšnej časti nárok na zaplatenie úrokov z omeškania (t. j. za obdobie od 16.08.2011 do 15.05.2014 vrátane, ako aj úroky z omeškania uplatnené vo vyššej než priznanej sume za obdobie od 16.05.2014 do 10.07.2014 vrátane) ako nedôvodný zamietol. Podľa názoru súdu s ohľadom na charakter uvedeného nároku, hoci nálezy ÚS SR o nesúlade právnych predpisov s Ústavou SR majú

účinky ex tunc, takýto účinok možno vyvodit' vo vzťahu k samotnému nároku a nie aj k nároku na zaplatenie úrokov z omeškania ako zákonnej sankcii pre prípad neuspokojenia peňažného záväzku v lehote jeho splatnosti. Súd sa v tomto smere stotožňuje s argumentáciou žalovaného 2/ uvedenej pod bodom 10. Ak totiž ktokoľvek konal, resp. plnil v súlade s platnou a účinnou právnou úpravou vychádzajúc z prezumpcie jej ústavnosti a následne ustanovenia zákona, podľa ktorého postupoval ÚS SR ako orgán ochrany ústavnosti označil za protiústavné, nemožno tvrdiť, že s nárokom, ktorý v čase poskytnutia plnenia nevyplýval z v tom čase platného práva, by mal byť po vyslovení nesúlady právnych predpisov s Ústavou SR spätne v omeškaní. V takejto situácii by síce mohla subjektu dotknutému protiústavným znením zákona vzniknúť škoda, čo sa aj snažila vyššie uvedenou zmenou žaloby žalobkyňa doceliť, ale túto nemožno zamieňať (stotožňovať) s nárokom na úroky z omeškania, na ktoré vzniká nárok v prípade omeškania s plnením peňažného záväzku. V takejto situácii nemôže dôjsť k omeškaniu dlžníka s uspokojením nároku veriteľa skôr než ako bol v Zbierke zákonov SR zverejnený nález ÚS SR o nesúlade právnych predpisov s Ústavou SR, ktorými bol veriteľ v dôsledku existujúcej protiústavnej zákonnej úpravy ukrátený na svojich nárokoch, ktoré mu vznikli za obdobie, v ktorom bol takýto zákon v rozpore s ústavou účinný. Ak potom v prejednávanej veci postupoval žalovaný 1/ pri znížení funkčného platu a paušálnych náhrad žalobkyne v období od 01.01.2011 do 25.07.2011 v súlade s v tom čase platnými a účinnými právnymi predpismi, nemohol sa po uverejnení nálezu ÚS SR sp. zn. PL ÚS 99/2011 z 11.12.2013 v Zbierke zákonov SR spätne dostať do omeškania aj za obdobie pred uverejnením tohto nálezu. Opačný záver k danej otázke prezentovaný žalujúcou stranou by úplne potieral princíp právnej istoty, hoci zástupca žalobkyne vo vyjadrení z 03.10.2016 odkazom na názor ústavného súdu, podľa ktorého je potrebné dať prednosť jednoznačne princípu ústavnosti, súčasne poukazuje na nutnosť súčasného spolupôsobenia určitých bŕzd daných práve princípom právnej istoty.

21. Vo vzťahu k žalovanému 2/ súd žalobu v celom rozsahu zamietol pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie, keďže uvedený subjekt nie je subjektom, ktorý vypláca žalobkyňi funkčný plat. Ako už bolo uvedené takým subjektom s poukazom na ustanovenia siedmej hlavy ZoS (§ 65 - 92), upravujúcej platové náležitosti sudcov, je osobný úrad sudcu, ktorým v prípade žalobkyne je žalovaný 1/, ako je to zrejmé napr. z ustanovení § 87 ods. 3, § 88 ods. 2 až 4, § 90. Pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 2/ v súvislosti s nárokom na úroky z omeškania v súvislosti s prípadným oneskoreným vyplatením platových náležitostí sudcovi nemožno vyvodit' z ustanovenia § 65 ods. 5 ZoS, nakoľko zodpovedným subjektom za omeškanie v prípade oneskoreného vyplatenia funkčného platu žalobkyne ako sudkyne (po termíne vyplývajúcom z § 87 ZoS) môže byť len ten subjekt, ktorý bol zo zákona povinný plat včas vyplatiť.

22. O nároku na náhradu trov konania v pomere medzi žalobkyňou a žalovaným 1/ rozhodol súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP tak, že s poukazom na § 255 ods. 1, 2 a § 256 CSP priznal žalobkyňi majúcej prevažný úspech vo veci (pokiaľ ide o tú časť predmetu konania, ohľadne ktorej bolo konanie zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby čo do žalovanej istiny, tento procesný úkon žalobkyne procesne vyvolal svojím konaním po podaní žaloby práve žalovaný 1/, ktorý tento nárok žalobkyňi dňa 11.07.2014 uhradil) nárok na náhradu pomernej časti dôvodne vzniknutých trov tohto konania v rozsahu 60 % zodpovedajúcich pomeru úspechu žalobkyne voči tomuto žalovanému k celkovému predmetu konania, t. j. tzv. čistému úspechu žalobkyne. Z celového predmetu konania včítane vyčísleného uplatneného úroku z omeškania ku dňu 10.07.2014, ktorý predmet predstavoval sumu 2.498,39 eura, mala žalobkyňa voči žalovanému 1/ úspech (procesný úspech) včítane vyčíslených priznaných úrokov z omeškania v rozsahu 80 % (ohľadne sumy 1.996,65 eura). O výške trov bude rozhodnuté s poukazom na § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

23. O trovách konania medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP rozhodol tak, že žalovanému 2/ s poukazom na § 257 CSP ako plne úspešnej sporovej strane nepriznal nárok na ich náhradu, zohľadniac ako dôvod osobitného zreteľa pre takýto postup to, že práve žalovaný 2/ svojou legislatívnou činnosťou, ktorej výsledkom bola vo vzťahu k sudcom protiústavná novela zákona ZoPP vykonaná zákonom NR SR č. 500/2010 Z. z. účinným od 01.01.2011, vyvolal stav, že žalovaný 1/ postupujúc v dotknutom období podľa v tom čase účinnej úpravy nemohol vyplatiť žalobkyňi jej platové nároky v plnej výške.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.